

Karakia per a preadolescents

Andreu Sotorra

Jérôme Lambert. *No m'agraden els dilluns*. Il·lustració de la coberta de Soledad Bravi. Traducció de Pau-Joan Hernández. Col·lecció Picnic. Castellnou Edicions. Barcelona, 2013. Pàgs. 91. A partir 10 anys.

Els mals d'amor sovint es resolen amb una bona dosi de *karakia*. És a dir, a la cuina i a la taula. En certa manera això és el que li passa al protagonista d'aquesta novel·la, el jove Lucien, un preadolescent de tretze anys que té problemes amb gairebé tot el que l'envolta, des de l'institut als amics i la família.

Aquí, l'expressió *karakia* ens ha arribat a través del veterà programa de la televisió catalana dedicat a descobrir la cuina de diverses procedències culturals. Però en realitat el programa manlleva *karakia* de la cultura maorí, de Nova Zelanda i la Polinèsia, i es refereix a una pregària que en la mitologia ancestral tenia el poder d'obrir la terra i cuinar en un forn subterrani el menjar dels déus. M'ha vingut al cap aquesta imatge perquè Lucien deixa els seus conflictes enrere quan la seva amiga d'institut, la Fatou, d'origen africà, el convida a una festa culinària a casa seva i, com si s'hagués produït un *karakia* entre els dos, el món canvia de color.

L'escriptor Jérôme Lambert (Nantes, 1975), que resideix i treballa en el món de l'edició a París, va escriure *J'aime pas le lundi*, el 2010, i dos anys després va tornar a agafar el nom del dia com a argument amb *Mardi maudit* (Dimarts maleït), les dues publicades a L'École des Loisirs, segell amb qui l'autor edita sovint.

No m'agraden els dilluns va més enllà de la típica novel·la romàntica entre preadolescents i s'endinsa en el trencaclosques del despertar del primer amor amb una sèrie de reflexions, pensaments en veu alta, dubtes i interrogants que es fa el protagonista al voltant de la vida, però amb la virtut que aquestes reflexions no cauen en la banalitat de la ingenuïtat dels infants sinó que arrenquen d'una maduresa precoç que, ni que no ho sembli, no sempre es troba només en personatges de ficció d'aquesta franja d'edat sinó també en personatges reals.

La novel·la breu, escrita en primera persona, amb una polida i eficaç traducció de Pau-Joan Hernández, fa que el personatge es faci pròxim al lector i que, sense que al llarg de la trama hi passi res que es pugui titllar d'excitant, sí que puga en l'interior del lector i l'arrossega de bracet amb els alts-i-baixos pels quals circula Lucien, que un s'imagina un noiet una mica granellut, amb cara de pocs amics al principi, però radiant al final quan la Fatou —una xicota més o menys de la seva quinta, però robusta i que li passa dos pams— li obre la porta a una bombolla imaginària que els aïlla els dos del món per sentir-se únics, com déus en un àpat, en l'espai que els envolta. Amb aquest resultat, *fer un karakia* hauria de ser una experiència per la qual tothom tingués la sort de passar, almenys, una vegada a la vida.